

राष्ट्रीयकृत बँकांसोबतच रु.१६,०००/- कोटी पेक्षा जास्त नक्त मूल्य असणाऱ्या खाजगी अनुसूचित वाणिज्यिक बँकांना सन २०२४-२०२५ या वर्षाकरीता शासकीय कार्यालयांच्या बँकींग विषयक व्यवहारांसाठी आणि सार्वजनिक उपक्रम/ महामंडळे यांचेकडील अतिरिक्त निधी गुंतवणूकीसाठी प्राधिकृत करणेबाबत....

आयसीआयसीआय बँक व एचडीएफसी बँक यांचा समावेश करणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन पुरक पत्र क्रमांक : संकीर्ण २०२२/प्र.क्र.१२३/२२/कोषा-प्रशा५

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

तारीख: १६ जानेवारी, २०२५

वाचा : १. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : शासाउ - १०.१५/ प्र.क्र.४२/ सा.उ., दि.२७ ऑक्टोबर, २०१५.

२. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण २०२०/ प्र.क्र.५१/२०/ कोषा-प्रशा ५, दि.१३ मार्च, २०२०.

३. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण २०२०/ प्र.क्र.५१/२०/ कोषा-प्रशा ५, दि.१३ ऑगस्ट, २०२०.

४. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण २०२०/ प्र.क्र.५१/२०/ कोषा-प्रशा ५, दि.३ मार्च, २०२१ आणि शासन निर्णय समक्रमांक दि.२० मे २०२१, दि.९ डिसेंबर, २०२१ व दि.७ डिसेंबर, २०२२.

५. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण २०२२/ प्र.क्र.१२३/२२/ कोषा-प्रशा ५, दि. २२ नोव्हेंबर २०२३.

६. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण २०२२/ प्र.क्र.१२३/२२/ कोषा-प्रशा ५, दि.१४ जानेवारी, २०२५.

७. भारतीय रिझर्व्ह बँकेद्वारा दि. २२ जुलै, २०१४ आणि दि.२८ डिसेंबर, २०२३ रोजी निर्गमित प्रेस प्रकाशनी (Press Release).

प्रस्तावना :

अ) राष्ट्रीयकृत बँकांसोबतच रु.१६,०००/- कोटी पेक्षा जास्त नक्त मूल्य असणाऱ्या खाजगी बँका (अनुसूचित वाणिज्यिक बँका) आणि नक्त मूल्य रु.४,०००/- कोटी पेक्षा जास्त असल्यास महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, मुंबई या बँकेला सन २०२४-२०२५ या वर्षाकरीता शासकीय

कार्यालयांच्या बँकींग विषयक व्यवहारांसाठी आणि सार्वजनिक उपक्रम/ महामंडळे यांचेकडील अतिरिक्त निधी गुंतवणूकीसाठी उपरोक्त वाचा मधील ६ समोर नमूद शासन निर्णयान्वये पात्र करण्यात आले आहे.

ब) सद्यस्थितीत रु. १६,०००/- कोटीपेक्षा जास्त नक्त मूल्य असणाऱ्या आयसीआयसीआय बँक व एचडीएफसी बँक या दोन खाजगी अनुसूचित वाणिज्यिक बँकांकडून (अ) सतत ५ वर्षे निव्वळ नफा मिळविलेला असणे. (ब) भांडवल पर्याप्तता गुणोत्तर (Capital Adequacy Ratio) १२% पेक्षा जास्त असणे, (क) बँकेवर भारतीय रिझर्व्ह बँकेद्वारा कोणतेही आर्थिक निर्बंध तसेच (ड) त्वरीत सुधारात्मक कार्यवाही (Prompt Corrective Action) लादलेली नसणे, या सर्व निकषांची पूर्तता करण्याच्या अटीवर सन २०२४-२०२५ या वर्षाकरीता शासकीय कार्यालयांच्या बँकींग विषयक व्यवहारांसाठी आणि सार्वजनिक उपक्रम/ महामंडळे यांचेकडील अतिरिक्त निधी गुंतवणूकीसाठी पात्र करण्यासंदर्भातील प्रस्ताव शासनास प्राप्त झालेले आहेत.

क) या पार्श्वभूमीवर उपरोक्त वाचा मधील ६ समोर नमूद शासन निर्णयासोबतच्या जोडपत्र “अ” मध्ये आयसीआयसीआय बँक व एचडीएफसी बँक या दोन खाजगी अनुसूचित वाणिज्यिक बँकांचा समावेश करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन पूरक पत्र :

(१) रु.१६,०००/- कोटी पेक्षा जास्त नक्त मूल्य असणाऱ्या आयसीआयसीआय बँक व एचडीएफसी बँक या दोन खाजगी अनुसूचित वाणिज्यिक बँकांना (अ) सतत ५ वर्षे निव्वळ नफा मिळविलेला असणे. (ब) भांडवल पर्याप्तता गुणोत्तर (Capital Adequacy Ratio) १२% पेक्षा जास्त असणे, (क) बँकेवर भारतीय रिझर्व्ह बँकेद्वारा कोणतेही आर्थिक निर्बंध तसेच (ड) त्वरीत सुधारात्मक कार्यवाही (Prompt Corrective Action) लादलेली नसणे, या सर्व निकषांची पूर्तता करण्याच्या अटीवर सन २०२४-२०२५ या वर्षाकरीता शासकीय कार्यालयांच्या बँकींग विषयक व्यवहारांसाठी आणि सार्वजनिक उपक्रम/ महामंडळे यांचेकडील अतिरिक्त निधीच्या गुंतवणूकीसाठी पात्र करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

(२) दि. १४ जानेवारी, २०२४ च्या शासन निर्णयासोबतच्या जोडपत्र 'अ' मध्ये नमूद केलेल्या बँकांच्या सूचीमध्ये आयसीआयसीआय बँक व एचडीएफसी बँक या दोन्ही खाजगी अनुसूचित वाणिज्यिक बँकांचा देखील समावेश करण्यात येत आहे. सुधारित जोडपत्र या पूरकपत्रासोबत संलग्न करण्यात येत आहे.

(३) भारतीय रिझर्व्ह बँकेद्वारे Domestic Systematically Important Banks (D-SIBs) यांना त्यांच्या प्रणालीगत महत्त्व गुणांकाच्या (Systemic Importance Score) च्या आधारे १,२,३,४,५ यापैकी योग्य वर्गवारीमध्ये (Bucket) समाविष्ट केले जाते. सदर वर्गवारीस अनुसरून अशा बँकांनी त्यांच्या Risk Weighted Assets च्या विहित प्रमाणात Additional Common Equity Tier 1 राखणे बंधनकारक करण्यात आलेले आहे. अशाप्रकारे Domestic Systematically Important Banks (D-SIBs) यांनी अतिरिक्त भांडवली बफर ठेवणे आवश्यक आहे. तसेच या बँकांचे निरीक्षण आणि

नियमन भारतीय रिझर्व्ह बँकेकडून बारकाईने करण्यात येत असते. या बँकांकडे बँकिंग नियामकाकडून अधिक पर्यवेक्षीय लक्ष दिले जात असल्यामुळे, अशा बँकांचे प्रशासन आणि नियंत्रण उत्तम असतात. Domestic Systematically Important Banks (D-SIBs) या देशाच्या अर्थव्यवस्थेच्या स्थिरतेच्या दृष्टीने महत्वाच्या बँका असून त्यांचे आकारमान अन्य सर्वसाधारण अनुसूचित वाणिज्यिक बँकांच्या तुलनेत प्रचंड असते. अशा बँकांचे नक्त मूल्य रु.१६,००० कोटी या विहित किमान नक्त मूल्याच्या अनेक पटीने जास्त असते. त्यामुळे पुढील काळात भारतीय रिझर्व्ह बँकेद्वारे Domestic Systematically Important Banks (D-SIBs) म्हणून घोषित करण्यात येतील अशा बँकांचा देखील समावेश सुधारित जोडपत्र 'अ' मध्ये करण्यात येत आहे.

प्रस्तुत शासन पूरक पत्र महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक २०२५०११६१७३४१९३१०५ असा आहे. प्रस्तुत शासन पूरक पत्र डिजीटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ.राजेंद्र सुमन उत्तमराव गाडेकर)
शासनाचे उप सचिव,

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव / प्रधान सचिव,
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव / प्रधान सचिव / अपर मुख्य सचिव,
३. मा.उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव / प्रधान सचिव ,
४. सर्व मा.मंत्री व मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
५. मा.विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
६. सर्व सन्माननीय विधानसभा / विधान परिषद व संसद सदस्य.
७. सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग
८. मंत्रालयीन सर्व विभागांच्या अधिनस्त असलेल्या सर्व विभागांचे व कार्यालयांचे प्रमुख
९. प्रबंधक, मूळ न्यायालय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई
१०. प्रधान महालेखापाल (लेखा परीक्षा)- १, महाराष्ट्र, मुंबई
११. प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई
१२. महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-२, महाराष्ट्र, नागपूर
१३. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर
१४. आयुक्त, आयकर (TDS) चर्नीरोड, मुंबई ४००००२
१५. आयुक्त, आयकर (TDS) सिव्हील लाईन*, नागपूर ४४४००१
१६. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा) मुंबई
१७. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
१८. सचिव, महाराष्ट्र विधीमंडळ सचिवालय, मुंबई

१९. प्रबंधक, लोक आयुक्त व उपलोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई
२०. प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई
२१. मुख्य माहिती आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
२२. विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, कोपर्निकस रोड, नवी दिल्ली
२३. सर्व विभागीय आयुक्त
२४. सर्व जिल्हाधिकारी
२५. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
२६. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
२७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
२८. सह संचालक, लेखा व कोषागारे, कोकण/पुणे/ नाशिक/छत्रपती संभाजी नगर / अमरावती / नागपूर
२९. संचालक, स्थानिक निधी लेखापरिक्षा संचालनालय, नवी मुंबई
३०. सह संचालक, स्थानिक निधी लेखा मुंबई / पुणे/ नाशिक/ छत्रपती संभाजी नगर / अमरावती/नागपूर
३१. वित्त विभागातील सर्व कार्यासने
३२. निवड नस्ती कोषा प्रशा.५

शासन पूरक पत्र क्रमांक : संकीर्ण २०२२/प्र.क्र.१२३/२२/कोषा-प्रशाप, दि.१६ जानेवारी, २०२५
सोबतचे जोडपत्र

सुधारित जोडपत्र 'अ'
किमान विहित नक्त मूल्य धारण करणाऱ्या बँकांची सूची

* अनुसूचित वाणिज्यिक बँका *

अनुक्रमांक	बँकेचे नांव
१	एक्सीस बँक (Axis Bank)
२	कोटक महेंद्रा बँक (Kotak Mahendra Bank)
३	इंडसइंड बँक (INDUSIND Bank)
४	येस बँक (YES Bank)
५	आयडीएफसी फर्स्ट बँक (IDFC First Bank)
६	फेडरल बँक (FEDERAL Bank)
७	बंधन बँक (BANDHAN Bank)

* सहकारी बँक *

अनुक्रमांक	बँकेचे नांव
१	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, मुंबई.

* भारतीय रिझर्व्ह बँकद्वारे घोषित Domestic Systematically Important Banks (D-SIBs) *

अनुक्रमांक	बँकेचे नांव
१	आयसीआयसीआय बँक (ICICI Bank)
२	एचडीएफसी बँक (HDFC Bank)
३	भारतीय रिझर्व्ह बँकेद्वारा पुढील काळात D-SIBs म्हणून घोषित करण्यात येतील अशा अन्य अनुसूचित वाणिज्यिक बँका